

กลิ่นหอมในวัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือน อันตรายที่มากับความหอม

เรียบเรียงโดย

นายอโนชา ชุนหสุวรรณ

กองพัฒนาศักยภาพผู้บริโภค

โดยส่วนใหญ่แล้วผลิตภัณฑ์วัตถุอันตรายมักมีกลิ่นฉุนหรือมีกลิ่นที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งกลิ่นเหล่านั้นอาจจะมาจากตัวสารออกฤทธิ์ของผลิตภัณฑ์เอง หรือสารเคมีที่ใส่เข้าไปในผลิตภัณฑ์เพื่อใช้เป็นตัวทำละลาย จึงเป็นเหตุให้ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือนหรือทางสาธารณสุข ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ป้องกันกำจัดแมลงและสัตว์อื่น ผลิตภัณฑ์ฆ่าเชื้อโรค และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดและผลิตภัณฑ์อุปโภคทั่วไป พยายามพัฒนากลิ่นของผลิตภัณฑ์ให้ดีขึ้น ซึ่งอาจแบ่งวิธีการจัดการกับกลิ่นในผลิตภัณฑ์วัตถุอันตรายออกเป็น 2 วิธีด้วยกัน คือ

1. การเติมสารแต่งกลิ่นในผลิตภัณฑ์วัตถุอันตราย เพื่อกลบกลิ่นสารออกฤทธิ์หรือกลิ่นของสารเคมีซึ่งมีกลิ่นฉุนหรือกลิ่นรุนแรง หรือกลบกลิ่นจากคุณสมบัติทางเคมีและกายภาพของผลิตภัณฑ์ เช่น กลิ่นใหม่จากการเผาไหม้ของยาจุดกันยุง โดยสารแต่งกลิ่นที่นิยมใช้มักเป็นน้ำมันหอมระเหยสกัดจากพืชธรรมชาติ หรือสารสกัดที่เกิดจากการปรุงแต่งเพื่อเลียนแบบธรรมชาติ หรือกลิ่นน้ำหอมสังเคราะห์อื่น ๆ ได้แก่ กลิ่นดอกไม้ เช่น กลิ่นกุหลาบ กลิ่นซากุระ หรือ กลิ่นของพืชหอม เช่น กลิ่นตะไคร้หอม เป็นต้น ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ไม่อนุญาตให้แต่งกลิ่นผลไม้ในผลิตภัณฑ์กำจัดแมลงและผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดหรือฆ่าเชื้อโรคที่มีกรดเป็นสารสำคัญหรือในผลิตภัณฑ์ที่มีความเป็นกรดหรือด่างรุนแรง
2. การเลือกใช้สารเคมีที่มีกลิ่นอ่อน เพื่อลดความรุนแรงของกลิ่นผลิตภัณฑ์ให้น้อยลง โดยเฉพาะสารเคมีที่ทำหน้าที่เป็นตัวทำละลาย เช่น การผลิตสเปรย์กระป๋องฉีดยุงหรือแมลง ซึ่งมีการพัฒนาสูตรให้เป็นสูตรที่มีตัวทำละลายเป็นน้ำ

ปัจจุบันผู้ใช้ผลิตภัณฑ์วัตถุอันตรายมีความคิดผิด ๆ ในเรื่องของความเป็นอันตรายว่า ผลิตภัณฑ์วัตถุอันตรายที่มีกลิ่นหอม ไม่มีกลิ่นฉุน หรือมีกลิ่นอ่อนมีความเป็นอันตรายน้อย หรือไม่อันตรายเมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์ที่มีกลิ่นเหม็นฉุนหรือกลิ่นรุนแรง ส่วนหนึ่งเกิดจากรูปแบบของการโฆษณาผลิตภัณฑ์วัตถุอันตรายในปัจจุบัน ทำให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในเรื่องของความปลอดภัย เช่น การแสดงท่าทางการสุดดมพร้อมกับกล่าวคำที่สื่อให้ ผู้ชมรู้สึกว่าคุณผลิตภัณฑ์หอมน่าดม หรือการแสดงข้อความที่สื่อให้เข้าใจว่าผลิตภัณฑ์ทำจากสารธรรมชาติ แต่ในความเป็นจริงแล้วเป็นเพียงสูตรเติมกลิ่น ซึ่งเป็นน้ำมันหอมระเหยสกัดจากพืชธรรมชาติเท่านั้น กลิ่นหอมต่าง ๆ เหล่านี้ อาจจะจูงใจให้ผู้บริโภคมีการใช้ผลิตภัณฑ์หรือสุดดมกลิ่นของผลิตภัณฑ์วัตถุอันตรายมากกว่าปกติ จนละเลยที่จะทำตามคำแนะนำที่ปรากฏอยู่บนฉลากจนอาจทำให้เกิดอันตรายจากการใช้ผลิตภัณฑ์วัตถุอันตราย เพราะในความเป็นจริงแล้วผลิตภัณฑ์วัตถุอันตรายที่มีกลิ่นหอม ไม่มีกลิ่นฉุน หรือมีกลิ่นอ่อน ไม่ได้มีความเป็นอันตรายน้อยกว่า ผลิตภัณฑ์วัตถุอันตรายที่ไม่ได้ผ่านการปรับปรุงกลิ่นเลย ที่สำคัญที่สุดในการป้องกันอันตรายจากการใช้งาน ผลิตภัณฑ์วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือน คือ การเลือกซื้อผลิตภัณฑ์วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือน ควรเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจาก อย. และปฏิบัติตามวิธีการใช้ที่ระบุไว้บนฉลากผลิตภัณฑ์วัตถุอันตรายนั้น ๆ อย่างเคร่งครัด และพึงระลึกไว้เสมอว่าผลิตภัณฑ์ที่กำลังใช้อยู่เป็นวัตถุอันตราย กลิ่นหอมที่ สุดดมเข้าไปนั้นก็ เป็นอันตรายเช่นกัน จึงต้องอ่านฉลากให้ละเอียดและศึกษาวิธีการใช้ให้เข้าใจก่อน เพื่อจะได้ใช้ผลิตภัณฑ์วัตถุอันตราย นั้น ๆ ได้อย่างปลอดภัย

Fact Sheet วัตถุอันตราย ฉบับที่ 7 / 2557

ที่มา : วรณพร ศรีสุคนธ์รัตน์. กลิ่นของผลิตภัณฑ์วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือนหรือทางสาธารณสุข. Fact Sheet หมวดวัตถุอันตราย.สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา.